

Vyhodnocení evaluačních dotazníků

---

od účastníků akreditovaných vzdělávacích programů „Ochrana člověka
za běžných rizik a mimořádných událostí“ pořádaných HZS krajů
v kalendářním roce **2021**

Zpracováno na základě odevzdaných anonymních dotazníků, které vyplnili účastníci
akreditovaných vzdělávacích programů.

Úvod

Ministerstvo vnitra-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru Česká republiky (dále jen MV-GŘ HZS ČR) obdrželo v roce 2013 od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy České republiky akreditace dvou vzdělávacích programů „Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí“ (dále jen OČMU) pro pedagogy základních a středních škol. Na základě udělených akreditací mohou Hasičské záchranné sbory krajů (dále jen HZS krajů) připravovat vzdělávací kurzy pro učitele a vydávat jim osvědčení o jejich absolvování. Akreditované vzdělávací programy jsou začleněny do systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků.

V letech 2016 a 2019 MV-GŘ HZS ČR žádalo o prodloužení akreditací k dalšímu provádění vzdělávacích programů a vydávání osvědčení o jejich absolvování. Aktuální akreditace byly uděleny pod č. j.: MSMT-25540/2019-1-854 a jejich platnost je do 23. září 2022.

V souladu s hlavní prioritou Plánu MV-GŘ HZS ČR k realizaci preventivně výchovné činnosti na rok 2021 byly HZS krajů nabízeny v jednotlivých krajích ČR kurzy pro pedagogy základních a středních škol, avšak z důvodu vyhlášených opatření vládou ČR, Ministerstvem zdravotnictví ČR a rozkazů generálního ředitele HZS ČR ve spojitosti s šířením onemocnění COVID-19 způsobeného novým koronavirem SARS-CoV-2, byla v roce 2021 tato činnost výrazně omezena. V letech 2020 a 2021 je tak zaznamenán hluboký pokles v počtu zorganizovaných kurzů.

Vyhodnocení evaluačních dotazníků – prezenční forma kurzů

Prostřednictvím evaluačních dotazníků (formuláře s částmi A i B) bylo zjišťováno hodnocení seminářů, názory pedagogů na vybrané otázky a další náměty.

HZS krajů uspořádaly za rok 2021 pouze 1 kurz prezenční formou, a to HZS Královéhradeckého kraje, na kterém vydaly 11 osvědčení o jeho absolvování. Uvedený počet respondentů neumožňuje validní vyhodnocení. Z tohoto důvodu bylo od vyhodnocení evaluačních dotazníků prezenčního kurzu upuštěno.

Vyhodnocení evaluačních dotazníků – distanční forma kurzů

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy s ohledem na pokračující epidemiologickou situaci v České republice v roce 2021 vydalo opatření k možnosti změny prezenční formy programů akreditovaných v systému dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků a umožnilo

realizovat změnu formy na formu distanční, a to bez předchozího souhlasu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy za dodržení stanovených podmínek. Zejména se jednalo o zajištění zachování a dodržení rozsahu schváleného programu ve všech jeho částech, tj. schválené hodinové dotace, obsahových témat, lektorů, garanta a cílů programu, a dále také schválené cílové skupiny pedagogických pracovníků. Distanční vzdělávání mohlo být realizováno synchronní formou (webináře, videokonference), která umožňuje současný přenos zvuku, obrazu, textu a dat mezi dvěma a více účastníky na libovolnou vzdálenost v reálném čase tak, aby byla zajištěna bezprostřední interakce a zpětná vazba všech účastníků kurzů, či asynchronní formou pomocí LMS systému, případně kombinací obou forem.

Této možnosti využil v roce 2021 HZS Moravskoslezského kraje a připravil pro pedagogy kombinovaný kurz (LMS systém + videokonference po skupinkách). Celkem se distanční formy vzdělávání zúčastnilo a úspěšně kurz ukončilo 239 pedagogů. Vzhledem k tomu, že HZS Moravskoslezského kraje mírně upravil evaluační dotazník (vypustil otázky týkající se odborné úrovně lektora, jeho prezentační dovednosti a organizační zajištění kurzu), a také k odlišné formě vzdělávacího kurzu jsou tyto dotazníky vyhodnoceny zvlášť. Celkem bylo účastníky odevzdáno 205 vyplněných dotazníků, jejichž odpovědi jsou vyhodnoceny v níže uvedených přehledových tabulkách.

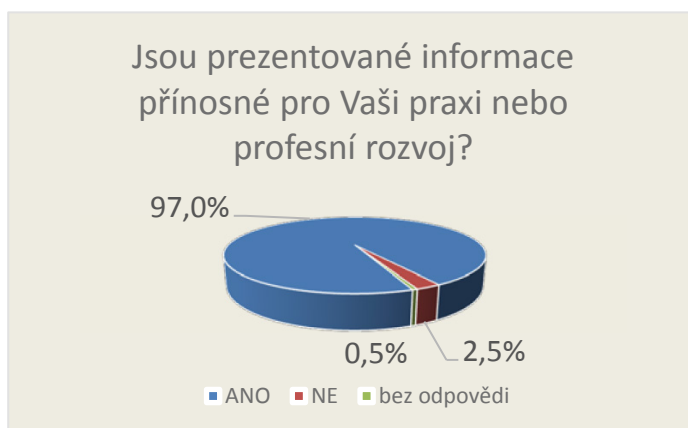
Celkový počet osvědčení vydaných HZS krajů	
OČMU pro základní vzdělávání	OČMU pro střední vzdělávání
239	0

1	V současné době působím převážně:				
	v předškolním vzdělávání	v základním vzdělávání	ve středoškolském vzdělávání	jinde	Poznámka
	2 ×	192 ×	7 ×	4 ×*	*VŠ, družina
	1%	94%	3%	2%	

2	Souhrnná délka mé pedagogické praxe je:					Poznámka
	0 – 1 rok	2 – 5 let	6 – 10 let	11 – 20 let	více než 20 let	
	13 ×	34 ×	24 ×	44 ×	90 ×	-
	6 %	17 %	12 %	21 %	44 %	-

I zde byla z hlediska délky pedagogické praxe výrazně zastoupena skupina zkušených pedagogů s délkou praxe větší než 20 let, následovaná skupinou s délkou praxe 11 až 20 let.

3	Jsou prezentované informace přínosné pro Vaši praxi nebo profesní rozvoj?		
	ANO	NE	bez odpovědi
	199 ×	5 ×	1 x
	97,0%	2,5%	0,5%

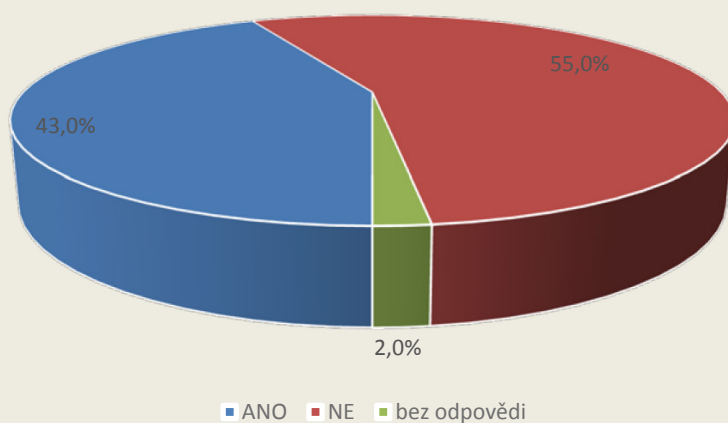
4	Je podle Vás důležité, aby žáci ve škole získali přípravu v oblasti OČMU?		
	ANO	NE	bez odpovědi
	203 ×	0 ×	2 x
	99,0%	0,0%	1,0%

5	Domníváte se, že rozmištnění témat OČMU ve stávajících rámcových RVP je přehledné?		
	ANO	NE	bez odpovědi
	203 ×	0 ×	2 x
	99,0%	0,0%	1,0%

Drtivá většina dotazovaných vnímá přípravu žáků a studentů v problematice OČMU ve školním vzdělávacím systému za důležitou.

6	Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky ochrany člověka za běžných rizik a mimořádných událostí, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?		
	ANO	NE	bez odpovědi
	89 ×	112 ×	4 x
	43,0%	55,0%	2,0%

Uvítali byste samostatný předmět, jehož obsahem by byly problematiky OČMU, dopravní výchovy, první pomoci a přípravy občanů k obraně státu?

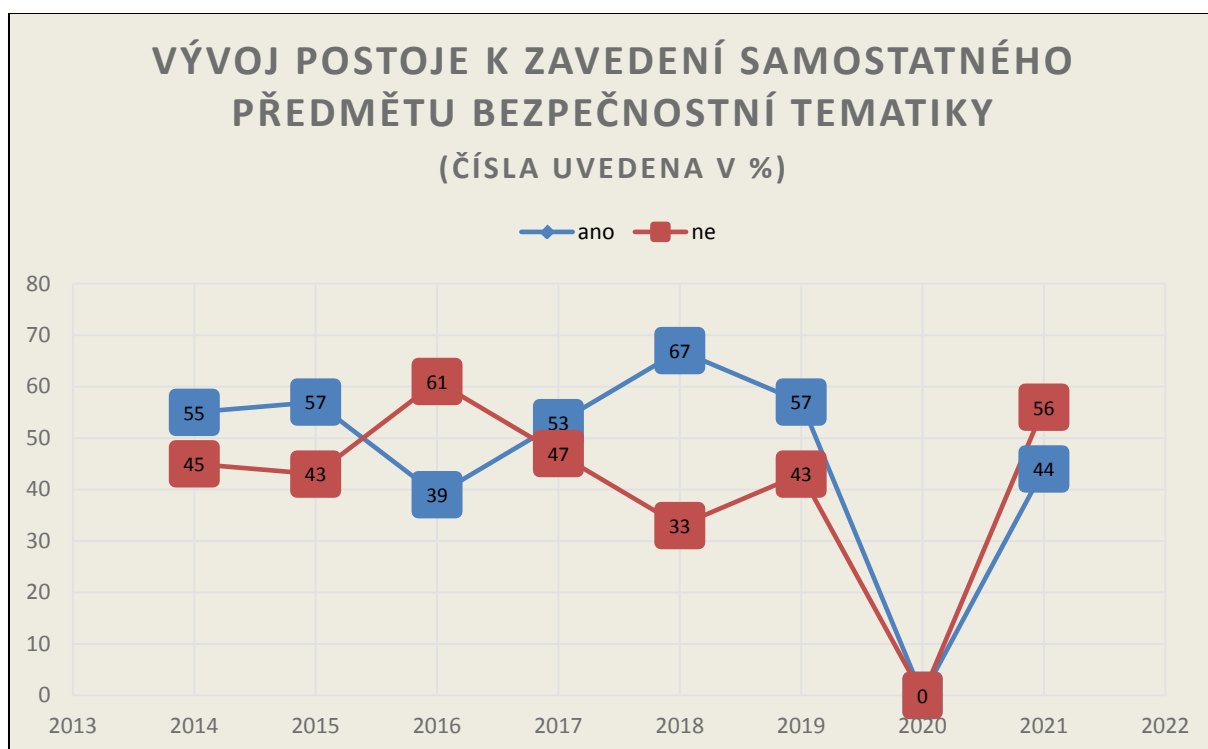
Závěr

Porovnání uskutečněných kurzů a vydaných osvědčení z let 2014 až 2021

Od roku 2014 do konce roku 2021 proběhlo celkem 88 akreditovaných vzdělávacích kurzů s tematikou OČMU organizovaných buď samostatně HZS krajů, nebo ve spolupráci s Národním institutem pro další vzdělávání, kterých se celkem zúčastnilo 1 404 pedagogů.

Počet kurzů pro pedagogy na vzdělávací úrovni v letech 2014 – 2021								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ	28	12	8	13	12	6	0	1/dist.f.
SŠ	1	0	1	2	2	2	0	0

Počet osvědčení vydaných v letech 2014 – 2021								
	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
ZŠ	485	202	131	207	217	102	0	250
SŠ	7	0	11	5	19	7	0	0

Výše uvedený graf znázorňuje vývoj postoje účastníků kurzů k zavedení samostatného předmětu souhrnné tematiky bezpečnosti, jehož obsahem by byla problematika OČMU, dopravní výchovy, první pomoci, osobní bezpečnosti a přípravy občanů k ochraně státu.

Od zahájení sledování tohoto vývoje v dotaznících účastníků kurzů, více převažoval zájem pedagogů o zavedení samostatného předmětu. Výjimkou byl rok 2016, kdy převyšoval názor na jeho nezavádění a nyní ve 2021, kdy se více jak polovina dotazovaných rovněž vyjádřila k jeho zavedení zamítavě. Domníváme se, že je tento postoj z části také odrazem aktuální situace ve školství, kdy za poslední dva roky vzhledem k pandemické situaci probíhala výuka převážně nestandardními způsoby. Pedagogové byli zatíženi přechodem na nový systém práce, a tak vidina zavedení dalšího samostatného předmětu by pro ně představovala další zátěž.

Z evaluačních dotazníků nadále vyplývá, že délka praxe nerozhoduje v názoru na zavedení samostatného předmětu, je však nutné vzít v úvahu, že většinu účastníků akreditovaných kurzů OČMU tvoří zkušení učitelé s délkou praxe více než 10 let (cca 30%) a délkou praxe více než 20let (cca 50%).

	Přehled délek pedagogické praxe účastníků kurzů po jednotlivých letech				
	0 – 1 rok	2 – 5 let	6 – 10 let	11 – 20 let	více než 20 let
2014	1 %	11 %	19 %	26 %	43%
2015	0 %	6 %	10 %	8 %	76 %
2016	5 %	3 %	9 %	33 %	50 %
2017	5 %	10 %	13 %	29 %	43 %
2018	2 %	13 %	14 %	30 %	40 %
2019	4 %	9 %	12 %	33 %	42 %
2020	-	-	-	-	-
2021	0 %	0 %	9 %	18 %	73 %

Na závěr je třeba zmínit, že převážná většina účastníků kurzů hodnotila velmi pozitivně přípravu kurzů, jejich odbornost a kvalitu sdělovaných informací.